

**MINISTER
ROZWOJU REGIONALNEGO**

Elżbieta Bienkowska

Warszawa, 18 marca 2008 r.

PSST
01.04.2008

DPI-XI-0700-60-PSI/08

L. dz. 1284

**Pan
Zygmunt Nowak
Dyrektor Biura Podkarpackiego
Stowarzyszenia Samorządów
Terytorialnych**

Szanowny Panie Dyrektorze

W związku z przedstawionym stanowiskiem Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych w sprawie skreślenia projektów z województwa podkarpackiego z listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pragnę przedstawić co następuje.

Celem przeprowadzonej w styczniu 2008 r. weryfikacji było przede wszystkim przeanalizowanie projektów umieszczonych na listach dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, opublikowanych w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” w październiku i listopadzie 2007 r., pod kątem ich zgodności z kryteriami strategicznymi, dostępności alokacji finansowej czy też możliwości realizacji w okresie 2007-2015 (zgodnie z zasadą automatycznego anulowania wsparcia unijnego tzw. „n+2/n+3”). W szczególności pod uwagę brano strategiczny charakter projektu (wpływ na osiągnięcie celów priorytetu), stopień wpływu projektu na osiągnięcie wskaźników programu operacyjnego oraz skalę oddziaływania projektu, zgodnie z kryteriami strategicznymi ujętymi w *Wytycznych w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych, zgodnych z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*. Niesłuszny więc jest zarzut, że przy weryfikacji zastosowano nowe kryteria, gdyż wynikały one z dokumentów obowiązujących już w 2007r.

Na liście projektów indywidualnych ogłoszonej dnia 1 lutego 2008 r. nie znalazły się projekty nie spełniające ww. kryteriów strategicznych. W zakresie priorytetu I *Gospodarka wodno – ściekowa* o pozostawieniu na liście zdecydowała:

- 1) skala oddziaływania projektu określona jego wielkością (na liście utrzymano projekty duże w rozumieniu przepisów *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz Funduszu Spójności*, czyli projekty o koszcie całkowitym powyżej 25 mln euro);

- 2) stopień przygotowania projektu umożliwiający rozpoczęcie projektu przy zachowaniu zasady „n+2/n+3” (na liście utrzymano projekty o stopniu gotowości do realizacji powyżej 40%);
- 3) znaczący wpływ na redukcję zrzuca ładunku azotu do zlewni.

Projekty pn. *Rozbudowa i remont oczyszczalni ścieków w Leżajsku* oraz *Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie miasta Dębica – etap I* nie zostały uznane za przedsięwzięcia inwestycyjne o strategicznym znaczeniu dla realizacji programu operacyjnego, których wdrożenie jest niezwykle istotne z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych wskaźników rozwoju społeczno – gospodarczego kraju, ze względu na ograniczoną skalę oddziaływania projektu związaną z ich wielkością poniżej 25 mln EUR (koszt całkowity projektów wynosi odpowiednio 11,70 i 8,68 mln EUR).

Z terenu województwa podkarpackiego dziewięć projektów było wpisanych jako projekty rezerwowe na listę projektów indywidualnych ogłoszoną w Monitorze Polskim dnia 14 listopada 2007 r. W ramach priorytetu I *Gospodarka wodno-ściekowa* na listach podstawowej i rezerwowej z listopada 2007 r. znalazło się zbyt dużo projektów, co powodowało wielokrotne przekroczenie dostępnej alokacji. W takiej sytuacji beneficjenci projektów rezerwowych nie mieli realnej szansy na otrzymanie dofinansowania. Zgodnie z propozycją Ministerstwa Środowiska ogłoszona dnia 1 lutego br. przez Ministra Rozwoju Regionalnego zweryfikowana lista projektów indywidualnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w zakresie sektora środowiska została znacznie ograniczona. Przeważająca część alokacji dla priorytetu I (blisko 70% środków) została uwolniona i przeznaczona na procedurę konkursową. Jednocześnie zrezygnowano z list rezerwowych dla sektora środowiska, co spowodowało, że projekty z terenu województwa podkarpackiego nie znalazły się na zweryfikowanej liście projektów indywidualnych.

W zakresie priorytetu II utrzymano projekty dla których wnioski o dofinansowanie zostały przekazane Komisji Europejskiej w latach 2004 – 2006, a które z powodu wyczerpania alokacji na lata 2004 – 2006 nie uzyskały dofinansowania. Ponadto na liście znalazły się jedynie inwestycje dotyczące budowy zakładów termicznego unieszkodliwiania odpadów, o dużej skali oddziaływania i znacznym stopniu skomplikowania ze względu na swoje oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i społeczne, które wymagają szczególnego monitorowania przygotowania do realizacji w celu jak najefektywniejszej późniejszej realizacji. Projekty z terenu województwa podkarpackiego: *Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Kozodrza – Paszczyzna* oraz *Budowa Międzygminnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Jaśle* ze względu na swój standardowy, powtarzalny charakter są rekomendowane do udziału w procedurze konkursowej. Dwa projekty z zakresu priorytetu II zostały usunięte ze względu na niewystarczający stopień przygotowania (*Rekultywacja terenów zdegradowanych górnictwem siarki w województwie świętokrzyskim i podkarpackim* oraz *Rekultywacja zdegradowanych terenów przemysłowych przez przemysł naftowy w okresie do końca II wojny światowej na obszarze południowej Polski*)

Chciałbym podkreślić, że procedura konkursowa zwiększy szanse na dofinansowanie ze środków POIiŚ projektów, które wcześniej były umieszczone na listach rezerwowych i równocześnie pozwoli na skierowanie pomocy finansowej na realizację projektów w najwyższym stopniu przygotowanych do realizacji, a w konsekwencji na najefektywniejsze i szybsze wykorzystanie środków unijnych. Wszystkie projekty zarówno te już umieszczone na liście, jak i biorące udział w konkursie będą oceniane według tego samego zestawu kryteriów. W związku z zatwierdzeniem 6 marca br. przez Komitet Monitorujący POIiŚ kryteriów wyboru projektów niezwłocznie zostaną uruchomione pierwsze konkursy.

Siedem projektów z zakresu priorytetu III *Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska* zostało usuniętych ze względu na niewystarczający stopień przygotowania do realizacji. W przypadku tych projektów, zgodnie z oceną Ministerstwa Środowiska, istniało duże zagrożenie, że projekty nie zostaną przygotowane w założonym terminie, a w związku z tym istniało ryzyko, że wnioski o dofinansowanie nie zostaną przedłożone zgodnie z przyjętymi harmonogramami. Miało to na celu niedoprowadzenie do sytuacji rezerwowania środków na projekty, które mogłyby nie zostać zrealizowane w obecnym okresie programowania. Trzy projekty z zakresu priorytetu III były wpisane na listę rezerwową na liście projektów indywidualnych z 2007 r. Ponieważ z zakresu tego priorytetu już na liście podstawowej z listopada 2007 r. znalazło się zbyt dużo projektów, co powodowało przekroczenie dostępnej alokacji, zrezygnowano z listy rezerwowej. Zgodnie z *Wytocznymi MRR w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów, zgodnych z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* istnieje możliwość aktualizacji listy projektów indywidualnych 2 razy do roku (w terminie do dnia 31 lipca i do dnia 31 grudnia).

Ani umieszczenie projektu na liście projektów indywidualnych, ani podpisanie pre-umowy nie oznacza bezwarunkowej gwarancji przyznania dofinansowania. Każdy z wnioskodawców przygotowując wniosek do dofinansowania ponosi ryzyko nieuzyskania dofinansowania, bez względu na tryb wyboru. Niezależnie bowiem od zastosowanego trybu wyboru (indywidualny czy konkursowy), każdy projekt musi być właściwie przygotowany i oceniony według jednakowych kryteriów. Konieczność przygotowania projektu indywidualnego zgodnie z wymogami regulacji krajowych i wspólnotowych dotyczących funduszy europejskich i przejście oceny pod kątem wypełnienia kryteriów przyznania wsparcia, zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący dla danego programu operacyjnego, jest jednym z fundamentów systemu funkcjonowania projektów indywidualnych, a także snowi jedno z zobowiązań w ramach pre-umowy.

Poniesione przez samorządy koszty przygotowania dokumentacji nie są wydatkami zmarnowanymi, gdyż niezależnie od tego, czy dany projekt znalazł się na liście, czy też będzie uczestniczył w konkursie, tylko jego właściwe przygotowanie daje możliwość uzyskania dofinansowania ze środków unijnych.

Należy również wyjaśnić, że podstawa prawna utworzenia listy projektów indywidualnych jest zawarta w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. nr 227, poz. 1658, z późn. zm.). Lista ta nie podlega zatwierdzeniu przez Komisję Europejską. Lista indykatywna projektów dużych, która jako dołączona do POIiŚ została zaakceptowana przez Komisję Europejską w grudniu 2007r., została stworzona w oparciu o *Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności*. Lista ta, jako lista indykatywna, nie musi się pokrywać z listą projektów indywidualnych.

Odpowiadając natomiast na uwagę dotyczącą sprzeczności podjętych działań z polityką zrównoważonego rozwoju, należy zauważyć, że założenia tej polityki są realizowane, o czym świadczy utworzenie w okresie programowania 2007 – 2013 odrębnego programu operacyjnego - *Rozwój Polski Wschodniej*, w ramach którego wsparcie będzie udzielane wyłącznie dla pięciu województw ściany wschodniej, których poziom rozwoju, w skali kraju jest najniższy, w tym również dla województwa podkarpackiego.

Odnosząc się do postulatu rewizji listy projektów indywidualnych, informuję, że obecnie nie ma możliwości, aby projekt został dopisany do listy ogłoszonej dnia 1 lutego br.

